عنه عقبه بان حذاره منه فی الف نه من الغرق فی الدموع
او غیر ممکنه لقوله لولم تکن نبیه الخ وزاد خدمته لما رائیت
علیها عقد منطق ولحی به ما بنی علی الشک کقوله کان ع
السبی العرعبیاس لکنها حبیبا ثائرا فالهاش مدامع ع
ومنه التوجیه وهو ان یثبت المتعلق امر حکم بعد اثباته للمتعلق
له اخر کقوله خلا اسم یسقام فهل شافیه کان دماؤکم تشفی
من الکلب **ومنه** تاکید المدح بما یذم وهو ضربان افضلهما ان
یستثنی من صفة ذم منفیة عن الشیء صفة مدح بتقدیر
دخولها فیها کقوله ولا عیب فیهم غیر ان سیوفهم بهن
فلول من قراع الکتائب ای ان کان فلول السیف عیبا فانتفی
فانتفی منه علی تقدیر کونه منه وهو محال فهو کالمعنی تعلیق
بالمحال فالتاکید فیه من جهة انه کدعوی الشیء ببینة وان الاصل
فی الاستثناء الاتصال فذکرا انه قبل ذکر ما بعد یوهم الخروج
الشیء مما قبلها فاذا ولیها صفة مدح اخری تخوان افضل العرب
بیدا ان من قریش واصل الاستثناء فیه ایضا ان یکون منقطعا
لکنه لم یعد متصلا فلا یفید التاکید الامن الوجه الثانی ولهذا
کان الاول افضل **ومنه** ضرب اخر وهو ما تنعم منا الا ان منا
باباتٍ ربنا والاستدراک فی هذا الباب کالاستثناء
کما فی قوله

کافی قوله وهو البدر الا انه البحر زاخرا سوی انه الضرغام
لکنه الوئیل **ومنه** تاکید الذم بما یشبه المدح وهو
ضربان احدهما ان یستثنی من صفة مدح منفیة عن الشیء
صفة ذم بتقدیر دخولها فیها کقولک فلان لا خیر فیه الا انه
یسیء الی من احسن الیه وثانیهما ان یثبت للشیء صفة
ذم ویتعقب باداة استثناء یلیها صفة ذم اخری کقولک
فلان فاسق الا انه جاهل وتحقیقهما علی قیاس ما مر **ومنه**
الاستثناء وهو مدح بشیء علی وجه یستتبع مدحا بشیء اخر کقوله
لهم الاعمار ما لوجوبیة لنهبت الدنیا بانک خالد مدحه
بالنهایة فی الشجاعة علی وجه استتبع مدحه بکونه سببا
لصلاح الدنیا ونظامها وفیه انه نهب الاعمار دون
الاموال وانه لم یکن ظالما فی قتلهم **ومنه الادماج** وهو ان
یضمن کلام سیق لمعنی معنی اخر فهو اعم من الاستتباع کقوله
اقلب فیه اجفانی کانی اعدها علی الدهر اذا ضمن وصف
القلیل بالطول الشکایة من الدهر **ومنه التوجیه** وهو ان
یراد الکلام محتملا لوجهین یعول من قال لا عور لیت عینیه
سواء الکاکی **ومنه** متشابهات القرآن باعتبار
ومنه المذهب الکلامی کقوله اذا ما علی انا علی مفاخرا